

Izhaja vsaki dan.
 Izdi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
 Posamične številke se prodajajo po 3 novč. 16 stotink. — mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.
 Glase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 5. zvečer. — Cene oglasov 16 st. na vrsto peti; posilnice, smrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
 za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na stroške brez dopolnave naročnine se uprava ne oziroma vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.
 Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista
 UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
 Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tisniliška tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
 Poštuo-hranilnični račun št. 652.941.

Vojna na skrajnem Vztoku.

(Brzobjavne vesti).

Priprave za odhod četrte ruske eskadre.

HAMBURG 14. Rusija se pripravlja, da odpošlje na skrajni Vztok tudi četrto eskadro. To je posneti tudi iz dejstva, da je bivši angleški parnik »Gorjistan«, ki ga sedaj prenovljajo v ladije delnici Blohm & Voss, prejel povelje, da more sredi bodočega tedna odpluti v Libavo.

Strelivo namenjeno za Japonsko zaplenjeno.

SAN FRANCISCO 14. (Reuterjev biro). Carinski pazniki so odkrili 2500 zabojev, ki so bili napolnjeni s 47 cm krogli. Zaboji so bili namenjeni za Japonsko ter so jih ravno ukrcavali na angleško ladjo »Deepdene«. Kapitan je bil prisiljen odstraniti ta del tovora.

Ruska armada v Mandžuriji.

PETROGRAD 14. Iz Gunčulina so listu »Novoje Vremja« sporočili, da je armada sedaj z vsem dobro preskrbljena. Težave so le glede dobave klavne živine in sladkorja.

Vojne ladije blizu Three Kings.

HONGKONG 14. (Reuterjev biro). Sedemnajst vojnih ladij so videli v sredo zvečer 12 milj daleč od Three Kings. Transportne ladije so se pojavile blizu soteske Kicabe, sedemdeset milj severno od Kamranka.

Brzobjavne vesti.

Shod slovanskih časnikarjev v Voloskem-Opatiju.

OPATIJA 14. (Priv). Shod slovanskih časnikarjev je ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani »Narodnega doma« na Voloskem otvoril predsednik osrednje zveze slovanskih časnikarjev, g. Holeček, urednik »Nar. Lystov« v Pragi. Predsednikom shoda je bil izvoljen ljubljanski župan Hribar, ki je bil od zborovalcev viharno pozdravljen. Podpredsednikoma sta bila izvoljena Šandor Gjalski in Zledohovski. Župan Hribar je zborovalce pozdravil na slovanskem, hrvaškem, srbskem, češkem, poljskem in ruskem jeziku. C. kr. okrajni komisar g. Schmiedt-Zabierow je shod pozdravil v imenu vlade, župan volosko-opatijski pa v imenu občine. Na to so se vršili referati o organizaciji slovanskega časnikarstva. O organizaciji slovanskega časnikarstva je poročal g. Govekar. Banket je bil sijajen. Med številnimi napitnicami so bile s posebnim navdušenjem vsprejeta Hribarjeva

županu dru. Štangerju, Šandor Gjalskega vseslovanski ideji.

Novi vojaški poveljnik zaderski.

SARAJEVO 14. Novi vojaški poveljnik zaderski, FML Varešanin je s soprogo odpotoval na svoje novo mesto.

Naprava bomb.

KIEV 14. V stanovanju nekega di-jaka politehničnega zavoda so našli materijal za napravo bomb.

Japonski princ Arisugava

RIM 14. Princ in princesinja Arisugava sta odpotovala v Pariz.

Kardinal Kopp

BEROLIN 14. Vratislavski knezoškof kardinal dr. Kopp je bil brzobjavno pozvan v Metz k cesarju Viljemu.

Dvanajsta ura bije!

„Difficile est satiram non scribere!“

I.

Kaj in koliko se je že pisalo in govorilo o slovenskem vseučilišču? Tiskala se je debela knjiga, in polnile so se široke in dolge kolone vseh slovenskih in slovanskih časopisov. Govorilo se je v državnem zboru, debatiralo v preprelem deželnem zboru kranjskem, sklepalo v ljubljanskem občinskem svetu, in v tem tudi slov. občine niso molčale, ampak pokazale so nam stotine peticij, ki so poplavljele predsedniško tribuno našega parlamenta in mize naših slavnih (?) primérjev. Ali od tod so splavale v prostore večne pozabnosti. Kakor poveden je poplav le mize odločujočih državnikov; in kakor poveden je poplav na poplavljenem prostoru dračje, trtje in bodičje, poplavišče samo pa izgleda in ga oropa životvornega humusa: tako so vplivale naše peticije na državnike! Voditelji našega naroda niso nikdar resno mislili z našim najvitalnejšim vprašanjem — o tem so bili in so na Dunaju do dobra prepričani — in v srcih odločujočih faktorjev se je samo povečala hladnost do nas. Ubogi prevarjeni narod je peticioniral, v ozadju na hladni verandi pa so sedeli senatorji pri zabavnem taroku. In golorok, gologlav in bosopet je stopil pred zbor senatorjev upolniti slovanski občan in prosil pomolil „narodnemu“ zastopniku — (tak je bojda njegov častni naziv) — peticijo za slovensko almo mater. „Kaj hočeš kmet?“ ga je nagovoril senator milostno. — „Vseučilišče hočemo. Tisto visoko šolo, kjer se bodo učili jezikovni doktorji in profesorji doma v Ljubljani, da ne bo potreba našim sinovom zapravljati denarja na daljnem Dunaju. Krompirja, repe in fižola pa zelja jim bomo dovajali v Ljubljano pa bodo lahko živeli, dokler si sami ne bodo služili

pečenke!“ — Beži, beži kmet, saj se ne vemo, kje bo stalo. Pojdi v Rovte! — Žalosten in razočaran je kmetič odišel. — Senatorji mirno tarokirajo dalje, pa če jih pogledamo, vidimo, da oni, ki se je s kmetičem tako milostno bavil, je bil v tem društvu le — kibic!

Ako se odkritosrčno vprašamo, kaj smo že dosegli v borbi za slovensko vseučilišče, moramo reči, da razven že obrestujočih se nakazanih zneskov kranj. deželnega odbora in mestne občine ljubljanske je bilo vse le — pljus v vodo.

Govoriti danes o potrebi slov. vseučilišča, značilo bi nositi kamen na Kras. In kdor pozna količjak vreteno avstrijskega političnega kolovrata, ta nam — in bil si katere narodnosti koli — prizna možko, da slovenskega vseučilišča je potreba in o potrebi naše visoke šole so prepričani do dna srca vsi odločilni krogi ob sinji Donavi. Ti krogi so celo prepričani, da je vseučiliščno vprašanje za nas vprašanje življenja ali smrti, biti ali ne biti! Narod slovenski ali več, zakaj se nam vseučilišče odreka? Nikar ne glejmo na zeleno mizo skozi rožnato steklo, ne sodimo zlata po svetlobi, skušajmo ga v ognju! Ako ne dobimo vseučilišča, izgubljeni smo! Odločilni faktorji torej dobro vedo, kje nas čevlji žuli in ravno zato ker vedo za našo bōl, nas nočejo izlečiti, nas pusté trpeti. Poglejmo tudi malo na sever preko žolto-črnih mejnikov: tam se gode čudne stvari. Te se je nam rakev. In geografi so morda že na delu, da za dobro desetletje evropskemu diplomatičnemu zboru predložijo čisto spremenjen zemljevid našega kontinenta; zemljevid, na katerem bo mnogo več harmonije, nego na sedanjem, ki ne bo tako marmoriran raznih boj kakor sedanj, na katerem bo samo tuš in belina papirja. Slovensko vseučilišče bi bila bomba za germanski most do Adrije in kdo zna, da li v tem vprašanju ne odločujejo bolj berolinski jeklovitezi, nego dunajski kimovci?!

Rusko-japonska vojna.

TRST, dne 14. maja 1905.

Afera vohunstva Bougouin.

Iz Tokija so sporočili berolinskemu »Lokal-Anzeigerju«, da so aretovanja v aferi vohunstva vzbudila tamkaj največjo pozornost. Francoz Bougouin, čegar stanovanje so japonske oblasti preiskale in ki je bil pozneje v Kamakuri ujet, je bil najprej inštruktor v japonski armadi, pozneje je postal atašé francoskega posla-ništva v Tokiju in sedaj je trgovec in

Gričani je moj prvi rabelj Benković. Deška pamet je led na solcu, deška duša vosek pod prsti. Benko je pozabil svoje in jih mrzi. Strela je v moji roki. Lep je, močan, hiter, jezen. Naj se dečko razvije do mlade niča, da se mu mišice nekoliko utrdijo, ej, videla boš, kako spustim to griško strela. Ta mlada kri pojde na svojo lastno kri.

— Grga! Grga! je zinila stara, prekrižavši se, skorj da sem jaz svetnica nasproti tebi, mene je vrag slabo učil, pre-krotka sem.

— Ne vem, kdo mi je dal to misel, vrag, ali Bog ali dobra je. Potrpeti moram, res, leta teko počasi, ko brusim ta nož, ali oče ob občutil od sina, kako mi je gazil srce: kolikor so me stale moje samotne noči, kolikor so me stale rane od Griča, poplača mi s solzo vsaki dinar, ki ga mi je otel od stričeve zapuščine, vsaki vzdih, ki ga je izpustila Dobra na smrtni postelji. Da mi je moje dete ostalo živo, morda bi mu bil odpustil; ali na grobu svojega jedinca doli pod cerkvijo sem se zaklel, da Benko ostane živo, naj mene

zastopnik tovarne za strelivo v Chamandi. Ob enem je bil tudi dopisnik lista »Petit Parisien«.

Izguba japonskih vojnih ladij.

Nedavno temu je došlo poročilo, da se je potopila največja japonska vojna ladija, oklopnača »Mikasa«. Ta vest ni sicer od japonske strani še oficijelno potrjena; ako je pa resnična, tedaj ostanejo japonski samo še tri oklopnače, dočim ima sedaj Rusija v istočnih vodah 8 oklopnač in tri obrežne oklopnače.

Tekom sedanje vojne je japonska že izgubila dve oklopnači: »Hatsuse« in »Jasima«, križarje »Jošino«, »Mijako« in »Takasago«, obrežne obrambene ladije »Hei-Jen«, »Sai-Jen« in »Kaimon« ter veliko število torpedovk. Japonska flota je torej izgubila, nešteti »Mikase«, osem velikih ladij in več torpedovk. Tudi je japonsko brodovje vsled dolgotrajne uporabe že mnogo izgubilo na svoji veljavi.

Ruska izguba topov pri Mukdenu.

Kakor oficijelno poroča ruski »Invalid«, so izgubili Rusi pri Mukdenu: 30 poljskih topov (med temi 27 brzostrelnih), 4 poljske možnarje in en šestcolni oblegovalni top. Ta izguba je jako mala, ako se pomisli, da je bitka trajala skoraj 14 dni.

Ruski opazovalni zbor v severni Koreji.

Londonski list »Daily Telegraph« je zvedel, da je v Severni Koreji 1300 Rusov, ki so v zvezi z Vladivostokom.

Avstrijska poslanska zbornica.

(Dalje).

DUNAJ 13. Posl. Romanczuk je izjavil, da on in njegovi pristaši simpatično pozdravljajo ustanovitev italijanske pravne fakultete. Toda njegova stranka se mora najodločneje potegniti tudi za ustanovitev maloruskega vseučilišča za 3 in pol milijonov Malorusov v Galiciji in Bukovini in za 1000 maloruskih dijakov, oziroma vsaj za ustanovitev maloruske pravne fakultete v Lvovu. Od te zahteve, je govornik nadaljeval, ne moremo odstopiti, ker jo bomo vedno ponavljali, dokler ne zadobimo svojih pravic. (Pohvala pri Malorusih).

Slovenski posl. Plantan je omenivši inomostske dogodke, izjavil: Mi moramo očitno pri nati, da so naše simpatije na strani Italijanov, ker so isti šibkeji in ker se je bil izvršil proti njim nasilen č.n. (Mejklici). Pravo je, da se Italijane oškoduje za pravno fakulteto v Inomostu. Mi smo za italijansko pravno fakulteto le pod pogojem da se isto ustanovi na italijanskem zemljišču in ako se bo to strogo kulturno vprašanje smatralo kakor tako. Ako se pa iz tega vprašanja napravi politično vprašanje, tedaj ne bomo mogli

ljubi kakor očeta, naj svojega očeta so-vraži kakor vraga. Videl bo svojo mater, preklinjal jo, ali ja ne spozna! Da, opustošiti mora svoj rojstni kraj, požgati svojo zibel; ako mu pa oče in mati umreta pred menoj, povem mu, čegavo dete je, naj nosi prokletstvo v svojem srcu do groba. To mi bo ugajalo, to.

— Ha! Ha! Ha! se je nasmejala stara, sukaje glavo in udarši s pestjo ob mizo, saj pravim, da ti je vrag posodil pamet. Škoda! Škoda, da jaz ne doživim vsega tega, ker mi stare kosti že klopčajo na zadnji Amen. Ali Grga, ako izvršiš kar si rekel, bodo poplačani tudi moji palci v škripecu. Grga, ako ni Angelija odletela, ako je ni zemlja pojedla, ne boj se!

— Skrivam dečka pred vsem svetom, da se mi ne izjalovi trud. Na sledi so nam, to vem, in ta vrag — škof Pavel, je bil že blizu cilja. Njega sem se rešil, hvala Bogu, kdo drugi ga pa ne zavoha. Samo jaz in ti, Martin in Paviša vemo da smo ga res oteli, (Pride še).

PODLISTEK.

202

Prokletstvo.

Izgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. O.-Š.

— Vprašaj svojega kuma, vraga! Bila je tu s Pavlom, z Ivanišem, ali ni odišla žnjim. Ne ve se, kje je, kakor da jo je zemlja pojela.

— Ni odišla, praviš. Čakaj! Čakaj! Spravi dobro cekine. Da vidim, da-li še kaj velja Gončinkin nos. Potrpi. Moj Bog! Bo li kedaj pameti v tebi? Nu, ravno včeraj sem te hotela vprašati, ali tvoje novice so me zmešale. Kaj pa Benko. Zivanov sin?

Ha! Ha! Ne boj se! To mlado zrebe kakor da ni krščeno na griški priimek. Že gre po mojih vajetih. Bal sem se smrti v vojni, ker ne bi se mogel oddolžiti Zivanu, ki me je toli lepo nakitil pred pre stricem in škofom.

— Ukrali smo mu jedinca. To je dovolj oster nož v Benkovićevo srce.

— Ali, se je nasmejla Grga, izbelivši zobe, to je le ranica. —

— Ali ga hočeš ubiti?

— Ne daj Bog!

— Ampak?

— Živ mora ostati. Ko sem pregnan od škofa čakal ozlovoljen v svojem dvorcu nategal sem dečka pošteno. Stara kmetica ga čuva tam in ima, pravim ti, železne zobe, a dečko se trese pred njo kakor konj, ko je zavohal volka. Prvi nauk je dobro vspel. Benko je pozabil očeta in mater.

— Ah!

— Da, stara ga drži na železni uzdi. Jaz ga sicer ne božam, ali dajem mu vsega, kar je dobro in skladko. Dečko me ljubi, imenuje me očeta.

— Zivanov sin, tebe očeta?

— In sladkega očeta! Eh, da ga čuješ! Stlačil sem v njegovo mlado glavo stare pripovedke, a vsaki pripovedki je rep: Gričani so najhujši zločinci na svetu, a med

tega mirno gledati, ker smo pri tem sami prizadeti. Govornik se mora izreči očitno proti ustanovitvi italijanskega vseučilišča v Trstu, ker ni Trst čisto italijansko mesto in ker bi Italijani s to ustanovitvijo zadobili ne samo kulturno ampak tudi politično premoč nasproti Slovincem. Isto velja za Koper. Govornik se je potegnil za slovensko vseučilišče v Ljubljani in sicer naj bi se najprej ustanovila slovenska pravna fakulteta ter je povdarjal, da obstojajo zato že vsi pogoji. Kar je namreč vlada spoznala, da je potrebno za 728.000 Italijanov, tega ne more niti odrekati 1.790.000 Slovincem. Govornik je končno izjavil, da bodo njegovi somišljeniki na meritoričnem posvetovanju le tedaj glasovali za predlogo, ako bo istočasno z ustanovitvijo italijanske pravne fakultete zakonito določena tudi ustanovitev slovenskega vseučilišča. (Pohvala pri Slovincih).

Naučni minister Hartel je govoril proti ustanovitvi italijanske fakultete v Trstu. Ugovarjal mu je tirolski italijanski poslanec Conci, ki se je izjavil za Trst. Posl. Ellenbogen je rekel, da bi se vsa narodnostna vprašanja dala najbolje rešiti, ako se uredi narodna avtonomija narodov v Avstriji. Na ta način bi ponehale narodnostne borbe. Govorili so še generalni govornik Ploj za slovensko vseučilišče v Ljubljani in Biankini za italijansko vseučilišče v Roveretu. Nato je bil zakonski načrt o italijanski fakulteti izročen šolskemu odseku.

Za narodno avtonomijo.

»Slovenskemu Narodu« je došel s Štajarskega članek pod naslovom »Nacionalne kurije«. Člankar pravi, da na Štajarskem slede z največjim zanimanjem poskusom vlade, da bi dovedla do kakega sporazumljenja med Čehi in Nemci. Največji interes za Slovence na Štajarskem, je zahteva Nemcev, da bi se v deželnem zboru češkim uvedle nacionalne kurije, tako, da ne bi bila nemška manjšina izročena na milost in nemilost češki večini. Člankar konstatuje, da so si razmere na Češkem in Štajarskem podobne v mnogih ozirih. Tudi Slovinci na Štajarskem žele, da bi bili zavarovani pred majoriziranjem in da bi jim bilo zagotovljeno primerno zastopstvo v deželnih zavodih, izlasti v deželnem zboru.

Članek pravi:

»Ako se vlada zavzame za narodno stne kurije na Češkem, ako sprejme princip, na katerem se osnujejo take kurije na severu, potem se ne more upirati enake zahtevi Slovencev na Štajarskem in na Koroškem.

Slovensko stališče na Štajarskem in na Koroškem bi se z uvedbo nacionalnih kurij znatno utrdilo in ustvarjena bi bila dosti trdna podlaga za naše narodno napredovanje. Seveda bi bilo to samo en korak k dosegu našega končnega smotra, k dosegu **nacionalne avtonomije**.

K članku v »Slov. Narodu« se še povrnemo.

Drobne politične vesti.

Grofica Montignoso. Iz Draždan poročajo, da je kralj Friderik Avgust potrdil novo pogodbo z grofico Montignoso. Po tej novi pogodbi dobi grofica na leto 40.000 mark apanaže ter izroči princesinjo Pijo Moniko saskemu grofci leto dan po sklepu te pogodbe. Grofici bo dana prilika, da bo smela enkrat na leto videti svoje otroke.

Dvojezični napisina vojašnicah. Iz Lvova javljajo, da je posl. Dr. Globinski priobčil v listu »Slowo Polskie« dopis, iz katerega je posneti, da je vojni minister pristal na to, da se na vojašnicah v Galiciji poleg nemškega postavi tudi poljski napis.

Nižeavstrijski deželni zbor je sklican v zasedanje za dan 17. maja t. l.

Dogodki v Makedoniji. Iz Carigrada javljajo, da je generalni inspektor Hilmi paša poslal vsem kajmakamom treh vilajetov okrožnico, v kateri pravi, da je inozemskim orožniškim častnikom dovoljeno pregledovati ječe, da pa isti nikakor ne smejo zaslišavati ujetnikov, ker je to stvar sodišča.

Več grških ustaških čet je prekorčilo turško mejo, vsled česar se je turška vlada pritožila v Atenah.

Domače vesti.

Kongres slovanskih časnikarjev.

Iz Volovskega pišejo od 13. t. m.: Danes so prihajali z raznih strani gostje v Opatijo, ki so bili lepo vsprejeti. Z večernim vlakom so prišli na Reko novinarji iz Zagreba, ki so se ob 8. in pol uri podali v Opatijo, kjer so bili pozdravljeni na obali. Med njimi se nahajajo Šandor Gjalski, dr. Lorković, dr. Cihlar, dr. Dežman in drugi. Na postaji Matulje so čakali na vlak ki prihaja iz St. Petra okoli 9. ure, kastavski župan Jelušič in volovski župan dr. Štanger, več drugih gospodov in mnogo ljudstva. Goste je pozdravil župan Jelušič. Narod je pozdravil novinarje s živio-klici, s streljanjem, bengaličnimi ognji itd.

Na to so se gostje v kočijah odpeljali v Volovsko in Opatijo, kjer so bili sijajno vsprejeti, pozdravili jih je župan dr. Štanger. Goste so se nato podali v odločena jim stanovanja, a po 10. uri zvečer so se pa večinoma zbrali v »Grand Hotelu«, kjer se je razvila lepa in prišrna zabava do pozne ure. Z vlakom iz St. Petra je prišlo kakih 80 gostov. Med došlimi so sledeči člani shoda: gg. Svetozar Hurban, dr. Kazimir Baranjski, Kuffner, Holeček, Makso Cotič, Fran Govekar, Vejvara, Malovrh, dr. K. Baxa, Klofač, dr. Trešić, Hribar, Kučinić, Grabovski, dr. Vergun, Hovorka itd.

Učiteljski usposobljenostni izpiti.

Včeraj, dne 13. t. m. so končali vsposobljenostni izpiti na c. kr. učiteljsku v Kopru za slovenske in hrvatske ljudske šole. Izpiti so napravili naslednji gg.:

Bekar Alojzij, učitelj v Kazljah (Goriško), Blaganje Janko, učitelj — Zameško (Kranjsko), Justinić Marica, učiteljica — Kras Dobrinj (Istra), sestra Kocbek Kalista, učiteljica — Celje, Lukež Matko, učitelj — Gologorica (Istra) z italijanskim jezikom kakor predmet, Macarol Lojze učitelj — Šempolaj — (Goriško), Pavačić Marica učiteljica — Baška nova (Istra), Saršon Rudolf, učitelj — Klana (Istra) Semitekolo Jelka — Žminj (Istra) Ciril Valentić, učitelj v Škedinju z italijanskim in nemškim jezikom kakor učni predmet.

Izlet v Divačo »Slovensko planinsko društvo« sme biti ponosno na svojo »Tržaško podružnico«, a ta poslednja sme biti ponosna na včerajšnji izlet v Divačo, katerega je priredila o priliki odpredja prekrasne cesarjevič Rudolfove vilenice v Divači.

Vreme je v noči mej soboto in nedeljo grozilo, da pokvari izlet — bilo je namreč celo noč nebo oblačno —; in res se je marsikdo ustrašil te groznice ter ostal doma. No, vzlic temu je ob 8. uri zjutraj odpihal s kolodvora v sv. Andreju zasebni vlak s kakimi 500 izletniki. Mej temi so bila zastopana društva »Tržaški Sokol«, »Delavsko podporno društvo«, »Slovensko pevsko društvo«, pevsko društvo »Kolo«, »Dramatično društvo«, »Tržaško podporno in bralno društvo«, pevsko društvo »Veslesila« iz Škedinja, pevsko društvo »Zarja« iz Rojana, »Konsumno društvo sv. Ivana« pri Trstu in »Sv. Ivanska Omladina«. Nekatera teh društev so bila zastopana korporativno, nekatera celo s zastavami, a nekatera po deputacijah. Ko je vlak prisopihal do postaje Boršt, se je izletnikom pridružilo pevsko društvo »Slava« iz sv. Marije Magdalene spodnje. V Herpeljah so se pridružila tržaškim izletnikom, še nekatera društva po deputacijah.

Sicer pa pustimo za sedaj imenovanje raznih društev, ki so se udeležila izleta, — mej katerimi so posebne beležke vredni pevsko društvo »Skala« iz Kubeda, »Lipa« z Bazovice, »Hajdrih« s Proseka, »Zori-slava« iz Sežane »Venec« s Kozine, »Zvezda« s Herpelj, »ajdovsko-vipavska« po družnica S. P. D. in pevsko društvo iz Lokve.

Ob 9. uri in pol je prihajal vlak na postajo v Divači. Na peronu kolodvora je mnogo občinstva pričakovalo tržaške izletnike, a temu občinstvu je stala na čelu deputacija Pulskega Sokola. S kolodvora so šli izletniki na prostor pred kolodvorom kje so se razna društva razvrstila v že prej določeni red. Od tam je odkora-

kala vsa skupina — z dvoma godbama — po določenem redu proti jami. Pozabiti ne smemo, do so bile v tem slavnostnem sprevedu zastopane podružnice »Slov. planinskega društva« iz Ljubljane, iz Kamnika, iz Kranja in iz Ziljske doline na Koroškem.

Na prehodu s ceste na poljsko pot, ki vodi v jamo, je bil prirejen slavalok in ob tem slavaloku je odbor »Tržaške podružnice S. P. D.« pričakoval izletnike. Ko je »Tržaški Sokol«, ki je bil na čelu spreveda, došel do omenjenega slavaloka, je predsednik »Tržaške podr. S. P. D.« vsprejel izletnike s prekrasnim govorom, v katerem se je — v imenu podružnice — zahvaljeval na mnogobrojnem obisku. Odgovorila sta mu, najprej starosta »Tržaškega Sokola« dr. Rybač, a za njim starosta »Pulskega Sokola« g. Lacko Križ. Oba ta dva govornika sta izrazila veselje in zadovoljnost na delovnosti »Tržaške podružnice S. P. D.« rekši, da isto ne kaže svoje ekzistence se samimi besedami, ampak tudi z živahno delavnostjo, v kar nam priča dejstvo, da je ta podružnica prišla v posest krasne, a žalibog dosedaj zanemarjene cesarjevič Rudolfove vilenice.

Za tem so šli izletniki v vilenico. Naš poročevalec, ki je bil mej izletniki, trdi da je ta vilenica nekaj res krasnega. On pravi, da je čul razne osebe, ki so primerjale to vilenico se svetovnoznano postojnsko izjavile, da res, da je postojnska jama večja in obširnejša nego divaška; da res, da so kapniki v postojnski jami bolj beli, nego v divaški, a da vendar divaška jama prekaša postojnsko po številu in po krasoti kapnikov. Dočim se v postojnski jami nahajajo prostori, preko katerih moraš hoditi po 5 minut, ne da bi videl kapnika, sledi v divaški jami kapnik kapniku brez prenehanja. A mej temi kapniki se nahajajo res krasne, [prekrasne grupe, kakoršnih jama postojnska absolutno nima. Posebnega občudovanja so vredne »zavesa«, potem »Samsonov stebel«, »svetlični šopek«, »Božji grob«, »morski valovi«, »veliki altar« itd. Vsi obiskovalci jame so izjavljali, da niso pričakovali kaj takega. Od uroda v jamo pa do konca iste porabiš — ne da bi se mej potjo preveč obotavljal z opazovanjem prekrasnih kapnikov — preko tri četrt ure. Vilenica je res krasna, prekrasna in sčasoma bo postala — pod upravo »Trž. podr. S. P. D.« — res znamenita in sloveča.

Okolu 1. ure popoldne so se pred uhodom v jamo postavila v red sokolska, pevka in druga društva z izletniki in ves spreved je z godbo na čelu in v sredi okorakal v vas. A v vasi, pod slavalokom, je pričakovalo občinsko načelnštvo. Ko so izletniki prikorakali do omenjenega slavaloka, jih je divaški g. župan vsprejel z navdušenim pozdravnim govorom, na katerega sta odgovorila najprej predsednik »Tržaške podružnice S. P. D.« dr. Matej Pretner, a za njim starosta »Tržaškega Sokola« dr. Otokar Rybač.

Za tem so se izletniki zazišli. Divača je kar mrgolela ljudi. Bilo je namreč vseh skupaj kakih 2000 izletnikov. Vsak je šel na obed tja kjer mu je bilo najbolj všeč. Kmalu po 4. uri so se po začeli izletniki zbirati v prijaznem gozdiču blizu kolodvora, kjer so v nalašč prirejenem prostoru nastopala s petjem razna pevka društva. V gozdiču je bil tudi planinski semenj, kjer so izletniki kupovali izborna naslikane lesene krožnike, lesene kuhanice, lesene žlice itd. A zvečer, od 7. pa do preko 9. ure, je mladina rajala na nalašč za to prirejenem podu sredi Divače.

Ob 9. uri in 20 minut je pa vlak z izletniki odšel iz Divače proti Trstu.

Dolgočasna, jako dolgočasna je bila vožnja nazaj v Trst. Ta vožnja je trajala nekako poldrugo uro, namreč približno toliko, kakor zjutraj iz Trsta v Divačo, a zdela se je neizrecno daljša, kajti ko smo se v jutro vozili proti Divači, se nam je zdela vožnja krajša, ker smo se vozili proti še neznani zabavi, proti še neznane-mu veselju, ki sta nas čakala; a vozeči

se nazaj proti Trstu se nam je vožnja zdela daljša ravno zato, ker smo zapuščali ono zabavo, ono veselje in se vračali k našemu vsakdanjemu trudu, k našim vsakdanjim skrbem. Idoči tja, smo šli se srce-m za veseljem — vračajoči se nazaj, smo šli s trebihom za kruhom!

Loterijske številke izžrebane 13. t. m.
Line 83 88 54 47 28

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52 A

(v lastni hiši.)

ZALOGA

Piazza Rosario (šolsko prelopije)

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

za otroke in odraslene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetlic s tra-kovi in napis.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.

Najnižje konkurenčne cene.

Zaloga

pristnih dalmatinskih in lastnega pridelka kakor tudi

oljkinega olja.

Prodaja na debelo in drobno.

Franko na dom olje od 5 litrov in vino v sodčkih.

Peter G. Bervaldi

ulica Gelsi št. 1

TRST

ULICA PADUINA št. 8

SPECIJALITETA:

likerji, pristna vina v buteljkah in na drobno. Cene zmerne. Marsala 80 nv. liter, zganje 80 nv. liter vermut 64 nv. liter.

Prodajalnica boteljk

ULICA PADUINA št. 8

Zaloga istrskih in dalmat. vin

ulici Cecilia 16 (vogal ul. Ruggero Manna)

Zaloga je vedno preskrbljena z vini najboljših kletij. Cene: istrsko po 64 st., belo brisko po 80 st., opolo iz Visa po 72 st., vse franko na dom.

Za obilne naročbe se priporoča

IVAN TONEL.

„SANUS“

novi higijenični zobotrebniki

disinfektirani parfimirani

zaprošen patent

se prodajajo povsod.

C. COMINI, Trst Barriera 28

Dr. S. Sterger

c. kr. okr. zdravnik v Ljubljani, je v kloroznih slučajih in pri okreva-jočih otrocih z najboljšim vspehom vporabljal

železna vino

G. PICCOLIJA, dvornega založnika

Nj. Svetosti in lekarja v Ljubljani.

Polliterska steklenica velja

2 kroni in se vnanja na-

ročila točno izvrše.

— ročila točno izvrše. —

Narodni kolek je

vdobiti pri upravi

„Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5

MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAH

KATALOGI BREZPLAČNO.